

Bezinning 595: Haat zonder reden

Johannes 15,22-25 ¹

Het Woord

[Jezus zei:] ‘Ze zouden niet schuldig zijn als Ik niet was gekomen en tegen hen had gesproken. Maar nu hebben ze geen excuus voor hun zonde. Wie Mij haat, haat ook Mijn Vader. En ze zouden niet schuldig zijn als Ik niet bij hen had gedaan wat niemand anders ooit heeft gedaan. Maar ze hebben het gezien en toch Mij en Mijn Vader gehaat. Zo ging in vervulling wat in hun wet geschreven staat: “Ze hebben Mij zonder reden gehaat.”’

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

In de tijd dat Johannes zijn evangelie schrijft, leven de christenen in een dubbele problematische situatie. Er is een onoverbrugbare kloof gegroeid tussen vele joden en de christenen. De christenen worden door die joden verworpen. Daarom spreekt Johannes niet over *de* wet of *onze* wet maar over *hun* wet. Maar ook de heidenen behandelen de christenen op een negatieve, zelfs vijandige wijze. Deze situatie vormt de achtergrond voor deze woorden van Jezus.

Jezus legt tweemaal het verband tussen zonde en zijn optreden. Het is door Jezus' Woorden en zijn daden dat de joden schuldig zijn aan zonde. Zonder Jezus' Woorden en daden zouden ze niet schuldig zijn. Hieronder ligt het principe dat men niet kan zondigen als men niet voldoende kennis en inzicht heeft. Maar de joden hebben wel die kennis en dat inzicht, juist omdat Jezus gesproken heeft en uitzonderlijke werken heeft gedaan. De zeven tekenen uit het eerste gedeelte van het Johannesevangelie spelen daar natuurlijk een cruciale rol in.

Opnieuw vestigt Jezus de aandacht op zijn volkomen eenheid met de Vader. Wie Jezus ziet, ziet de Vader. Wie Jezus haat, haat de Vader. God haten: dat is een heel sterke uitspraak.

Jezus zegt op een heldere manier dat er geen enkele reden is om Hem en de Vader te haten. En toch doen ze het. Het is de vervulling van een tekst uit het Eerste Testament (Psalm 35,19).

---

¹ Deze tekst komt niet voor in de liturgie, noch op zon- en feestdagen, noch op weekdagen.

Het Woord in mijn leven

Leef ik in een problematische situatie omwille van mijn christelijk geloof? Indien wel, hoe ga ik daarmee om? Wat is mijn reactie op de uitspraak dat men niet kan zondigen zonder kennis en inzicht? Haat ik Jezus en God (soms)? Indien wel, waarom?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
U hebt grote Woorden gesproken.
U hebt sprekende tekenen gedaan.
U hebt overtuigend geleefd.
In U horen en zien we de Vader.
We hebben dus geen excuus
om anders te leven dan U vraagt.
We hebben geen redenen
om U en de Vader te haten.
Integendeel, U bent het waard
door ons aanbeden te worden,
verheerlijkt en geprezen,
hartelijk gedankt en geloofd.
Geef dat we niet vervallen
in een gevaarlijk wij-zij-denken.
Geef dat we niemand behandelen
als onze te bestrijden vijand.
Want U wil vrede en verzoening
en eenheid onder alle mensen. Amen.

© Eric Haelvoet 2017